

Jindřich Stoklasa Spoltex Kravaře s.r.o.

JAK SE ŽIJE..... ČESKÉMU VÝROBCI V ODĚVNÍM PRŮMYSLU

Kravaře – Je to již hezká řádka let, kdy se zástupy lidí stojících frontu na bavlněné slípy daly srovnat s podobným zástupem nedočkavců na banány či pomeranče. A to v době, kdy počet pracovníků zaměstnaných v textilním a obuvnickém průmyslu překračoval hranici 600 000. Od té doby se hodně změnilo. Bohužel ne

vždy k obrazu, který by skvěle dokumentoval očekávaný polistopadový vývoj

Někdy před patnácti lety naši tehdejší vládcové rozhodli, že textilní průmysl u nás do té doby živící značnou část populace, je pro ně neperspektivní a nezasluhuje si jejich péči. Což o to, to by ještě nebylo natolik špatné rozhodnutí, kdyby nešlo ruku v ruce s veřejným zavíráním očí nad nekalými praktikami některých dovozců, kteří záhy zjistili, že se jim otevřela cesta k nečekaným úspěchům. Zcela jistě lze najít v archivních análech celní správy patřičné dokumenty, kde dovozce deklaruje nákupní cenu např. podprsenky ve výši 3 Kč. Taktéž mediální obraz textilního průmyslu nesčíslněkrát usměrňoval veřejný názor k samému propadlišti dějin.

Tyto a nespočetné jiné skutečnosti rozhodovaly o samotném bytí či nebytí firem a firemček, jejichž životním údělem se stalo zhotovování textilních výrobků. V současné době je fakticky pozice českého výrobce poplatná nejen výše uvedenému, ale taktéž ekonomické situaci, která v našich končinách panuje všeobecně.

To, že je tento průmysl v reálných mzdách hodně na chvostu širokého spektra celého výrobního sektoru je dále zapříčiněno daleko „lehčí“ tvorbou zisku u těch, kteří zvolili lehčí cestu – a to cestu dovozu z teritorií, kde jsou nákladové položky na pořízení finálního výrobku nesrovnatelně nižší než u domácího „bojovníka“ s někdy téměř větrnými mlýny v podobě nestálé změny zákonů, pohříchu častokrát v neprospěch oné skupiny, která se nazývá zaměstnavatelé.

Má vůbec v současné době český výrobce šanci přežít zahraniční konkurenci?

Zde se nabízí spíše otázka, jak je možné, že přes všechny téměř likvidační okolnosti se někde stále ještě český výrobce vyskytuje? Mám zde na mysli oblast výroby, která je nám nejbližší, to je výrobu spodního prádla.

Je zde několik bývalých gigantů, tak lze nazvat firmy, které z původních mnohdy více než tisíce zaměstnanců si momentálně vystačí s pouhými deseti procenty původního stavu, no a pak jsou firmy našeho typu, které vznikaly po roce 1989 a svoji tradici si musejí vybojovat v oněch nelehkých časech.

Možná by stál za připomenutí fakt, že v dobách oné první takřkájící krize někdy po roce 2008 se dala pozorovat docela viditelná míra zděšení u podniků, např. kolem automobilového průmyslu, cože se to děje. Najednou dříve jistá půda jim začala přinášet citelné otrěsy. Ovšem v našem oboru, takovéto „krize“ byly na denním pořádku již na konci poslední de-

sítky let minulého století. Tady prosím mějme na paměti přísloví: „co Tě nezabije, to Tě posílí“. Jistě, každá přeživší firma si musela najít své místočko k přežití a to si úzkostlivě chránit. Než přijde ovšem opět zásah „shora“, který pod pláštíkem všeobecného blaha likviduje vše, co se dalo ještě pokládat za normál.

V naší firmě Spoltex Kravaře s.r.o. jsme si byli od počátku vědomi, že cesta, kdy naši činitelé vědomě vytvořili zónu nerovnosti a chaosu je zřejmě nevratná. A v takovémto případě musíte najít únikovou zónu, aby jste neustále vašim zákazníkům připomínali – ano, jsme tady stále pro vás, vy jste ti naši

důležitosti. S vámi stojíme a zároveň padáme. Tím chci říci, jak důležitý je pro nás český zákazník, obzvláště ten, který i přes obrovskou nabídku na trhu se chce pořád ještě orientovat na výrobek, který byl zhotoven tady, u nás doma.

Ovšem zde narážíme na problém, který byl již dříve zcela jasně pojmenován, ale bohužel naše společnost je nějak k oněm slovům imunní – morálka a korektnost. Tady prosím mluvím o tom, jak je dnes těžké být skutečně českým výrobcem a jak je nelehké to prokázat. Nemyslím nějak dokladově, účetně či fyzicky – ale těm kupujícím, kteří opravdu chtějí výrobky, které nebyly zhotoveny třeba v Číně a to možná ještě dětskou ručkou za nepřipustných podmínek. Ten skutečný amorální počin je v tom, že někteří dovozci kolikrát operující téměř ve všech prodejnách s lehkostí sobě vlastní tvrdí, že se zde jedná o klasický český výrobek. Zákazník je zmaten, neví, podlehe klamu. Tady ovšem amorálnost nekončí. Horší je, že onen klam kolikrát šíří i samotní prodáváci, kteří dobře znají původ nabízeného zboží. Aby nedošlo k mýlce, netvrdím, že zboží asijské provenience nemá být na trhu, to ne. Ale bylo by zcela legitimní, aby kupující měl možnost volby a skutečného rozhodování, obzvláště pokud zde jde o zákazníka patřící ke skupině lidí, kteří se rozhodli kupovat české výrobky.

Jak tedy na to?

Důležité je si uvědomit, že se tady nejedná o nějaké soupeření ve stylu kdo více, kdo levněji. Osvědčilo se nám vsadit na kvalitní zpracování a nepodlehnout svodům mnohdy lákavé bezstarostné mzdové práce. Je třeba si uvědomit skutečné potřeby českého kupujícího, existuje zde skupina obyvatel, která má problémy koupit patřičnou velikost prádla. Spousta obchodů a butiků je přesycena oděvy malých velikostí, ale náš národ není složen pouze z aspirantek na modelky. Byly doby, kdy se tvrdilo, že spodní prádlo nepodléhá tolik takzvanému od módního jako konfekce. Jistě, ale v poslední době jsme pod neustálým tlakem dodávat na trh stále více novinek, jak na bázi střihů, ale taktéž materiálově odlišných a hlavně vysoké kvality. Pokud tedy zákazníka přesvědčíme o tom, že je prádlo vyrobeno u nás doma, pak již je jen na nás samotných přesvědčit jej kvalitou materiálu, zpracování a v neposlední řadě životností, aby se k naší značce Spoltex opět vrátil.

A věřte, že není lepší odměnou, než mírně vzato tragická otázka v telefonu: „Prosím vás, kde mohu koupit vaše prádlo, víte ta prodejna, kde jsem jej nakupovala už není!

Jak by měl pomáhat stát?

Tady se nabízí hlavně otázka, zda ještě někdo vůbec chce pomoci. Stát by měl především napravit to, co v minulých obdobích napáchali různí „neumětelové“ tvářící se jako spásotvorci. Dle mého názoru je jeden z nejhorších zákonů zákon o DPH, kdy v době justiční vlačnosti a téměř nevyhnutelnosti práva vám stát přikazuje odvést DPH z částky, kterou firma ještě nejenže nedostala, ale možná ani neuvidí. No, umím si představit, jak je tato odvedená dávka častokrát již z posledních finančních zdrojů použita státem na výplatu dříve již kolikrát prokazatelných fiktivních nadměrných odpočtů.

Ale co by mělo firmy přežívající v oborech textilní výroby trápit, je naprostá absence výuky budoucích generací. Jsou již sice zde náznaky spolupráce Fakulty textilní TUL s asociací ATOK o možné praxi studentů v podnicích našeho typu. Problém je ale v samotném přístupu mladé generace k našemu odvětví. V naší firmě jsme již několikrát v minulosti měli uchazeče o rekvalifikaci na šičku, či studenty z učebních oborů. Bohužel žádná z těchto mladých dívek si nezvolila obor šička jako svoji profesi. Jedná se o velmi nepopulární činnost, která je navíc málo perspektivní a odsouzena z výše popsaných důvodů k nízké mzdové sazbě.

Jako přínosnou iniciativu státu bych viděl v současné době zviditelnění symbolu Český výrobek. Je pravdou, že vícečetná iniciativa různých seskupení např. Klasa, Český výrobek, Nadační fond ČESKÝ

VÝROBEK, Český produkt, Czech Made a jiné – pouze rozmělnuje snahy a vnáší spíše zmatky do podvědomí zákazníků, kteří pak marne vzpomínají, kdepak ten zaručeně český výrobek viděli. A možná není daleko doba, kdy se ona loga budou skvět na „tradičním českém výrobku“ zhotoveném v hlubokém asijském teritoriu. Ano, nemám nejmenších pochyb, že i tak daleko je možno zajít v naší zemi plné plamenných zastánců práva a zákonů – bohužel pouze na hranici své vlastní prosperity a vidiny bezpracného zisku.

Jaké je tedy doporučení ostatním výrobcům?

V každé firmě jsou jiné podmínky a možnosti k přežití i v této nelehké době. Nejde o to jen je nalézt, ale hlavně je, uvědomit si, co je na firmě a jejich výrobcích to nejcennější. A u nás jsou to nesporně lidé. I po dvaceti letech tvrdé práce moje manželka nadále vytváří pro firmu to nejcennější – nové kolekce tak, aby vývoj firmy směřoval k současným módním trendům, ale i k příjemným pocitům a pohodlí našich zákazníků. Nejde tady pouze o kreativní náhled, ale o to, co většině případných návrhářů z mladé generace schází – umět své představy převést do praxe. Samozřejmě je důležité mít „šikovné“ i další pracovníky. S těžkým srdcem přeřadíte šičku v pozdějším věku na „klidnější a méně náročnější práci“ protože si to zaslouží – jenže ona paní umí obsluhovat třeba 6 různých speciálních strojů, kdežto nová tvář se Vám trápí u jednoho.

Abych nekončil pouze pesimisticky. Vypadá to, že chybná interpretace kalendáře Mayů zachvátila a ohrožuje celý svět v podobě paniky o konci světa v letošním roce. Nedovolme proto, aby chybné činy našich zákonodárců či nás samotných v minulosti nedávne i blízké přivedly konec tak krásného a tvůrčího odvětví, jako je oděvní výroba. Více si věřme a kupujme české výrobky. Opravdu si to zaslouží.

Jindřich Stoklasa
Spoltex Kravaře s.r.o.

inzerce

ČESKÝ VÝROBEK

... JIŽ 20 LET JSME S VÁMI ...

Spoltex
KRAVARE s.r.o.

e-mail: info@spoltex-kravare.cz www.spoltex.opava.cz